

[Fisker.]

Afsætningsmuligheder at bære denne Byrde, og vi fra vor Side hilser med Tilfredshed, at den høje Regering søger at gennemføre en Videreførelse af Foraarets Rentelovgivning, saa at denne, hvad der jo ogsaa var Hensigten, kommer til at omfatte ogsaa de faste Laan. Naturligvis var Formaålet med den for nogle Maaneder siden vedtagne Lov om Nedsættelse af Indlaansrenten i Banker og Sparekasser ikke først og fremmest at ramme Indskyderne, men at tilvejebringe Mulighed for en Nedsættelse af Udlaansrenten, og dette har jo ogsaa fundet Sted eller vil finde Sted i Overensstemmelse med Lovens Paabud. Men det vilde være lidet rimeligt, om man standsede hermed. Dels vilde det af Indskyderne i disse Pengeinstitutter føles ubilligt, om de alene skulde bringe dette Offer paa Landbrugets Alter, men da den langt overvejende Del af Landbrugets Prioritetsgæld er stiftet gennem Kredit- og Hypotekforeninger, vilde ved en saadan Lovgivning tillige kun en forholdsvis snæver Kreds af Debitorer nyde Fordel af Rentesænkningen. Fra de tre Partiers Side, der gennemførte dette første Afsnit af Rentelovgivningen, blev der da ogsaa under Behandlingen her i Tinget givet Udtryk for, at Rentesænkningen maatte videreføres til at omfatte faste Laan i Almindelighed og ikke alene de Udlaan mod Pant i Landbrugs-ejendomme, som er ydet af Banker og Sparekasser. De Forslag, der her foreligger, maa da i Princippet siges at ligge indenfor den Ramme, der skabtes ved Loven af 1. Maj, og jeg kan paa mit Partis Vegne anbefale Forslagene til en hurtig og velvillig Behandling.

Ved Lovforslag Nr. 144 om Rentelettelse for Laan i fast Ejendom søges gennemført baade en midlertidig og en varig Rentelettelse for de faste Laan. Jeg underkender ikke Betydningen og Værdien af det første, men anser det sidste for ulige mere betydningsfuldt, da den varige Billiggørelse af Driftsmidlerne, der her søges opnaaet, vil faa Konsekvenser ud over de Erhvervsgrupper, der direkte nyder godt heraf.

I denne Forbindelse maa jeg om Lovforslag Nr. 145, omhandlende Rentebevillinger, — som jeg kan anbefale til hurtig Vedtagelse — sige, at en Nedsættelse af Maksimumsrenten af Laan mod Sikkerhed i fast Ejendom for alle nye Laans Vedkommende maa være en naturlig Følge af den Lovgivning paa dette Omraade, der dels er, dels nu her søges gennemført.

Ved Standsningen af Udlaan i de aabne Serier i samtlige Kredit- og Hypotek-

foreninger og ved Aabningen af nye lavere forrentede Serier gives der alle Erhvervsgrupper i By og paa Land Adgang til billigere Penge, hvor der er Tale om nye Foretagender og ny Prioritering, og under Forudsætning af, at de nye lavere forrentede Obligationer vil kunne startes paa et rimeligt Kursniveau, hvilket maa forudsættes og tilstræbes, vil denne Adgang være af megen Værdi for den enkelte. Den foreslaaede Bestemmelse om, at disse nye, lavere forrentede Serier skal fritages for Beskatning af Renteindtægt modsat al anden Renteindtægt, vil utvivlsomt have stærk Indflydelse paa Kurserne og disses Højde, og jeg er enig med den højtærede Minister i, at der herigennem vil kunne banes Vej for en omfattende Konvertering af ældre, højere forrentede Laan, der saaledes vil opnaa en varig Rentenedsættelse. Jeg betragter, som allerede nævnt, dette som Lovforslagets Hovedformaal og haaber, det maa lykkes ved en Gennemførelse heraf at naa til en betydelig Sænkning af det alt for høje Renteniveau her i Landet og derved bidrage til at mindske de Vanskeligheder, som Erhvervene maa kæmpe under.

Den midlertidige Rentelettelse er tænkt gældende under Krisen for Landbruget og for Smaaejendomme indtil 12 000—14 000—16 000 Kr.s Ejendomsskyldværdi udenfor dette Erhverv, hvor Debitorernes Indtægt er under en bestemt Grænse. Det er i det væsentlige Ejendomme, der bebos af Arbejdere og mindre næringsdrivende, hvis økonomiske Vanskeligheder i stort Omfang er direkte foraarsaget af Landbrugskrisen. Det vil af denne Grund være naturligt at stille Adgangen til Rentelettelse i direkte Forhold til Krisens Afvikling, og jeg kan tiltræde de herom foreslaaede Bestemmelser. Naar Landbruget paa ny bliver rentabelt, vil dette Erhvervs forøgede Købeevne paavirke ogsaa andet Næringsliv i gunstig Retning, og der vil da ikke være nogen særlig Grund til at opretholde en Lovgivning af denne Art, hverken for Landbruget eller for de smaa Ejendomme i øvrigt, der omfattes af Lovforslaget.

Ved Fordelingen af en Rentelettelse som den, her er Tale om, vil der kunne gaas frem ad to Veje. Man vil kunne fordele det Tilskud, der er tænkt anvendt hertil, paa samtlige Ejendomme under Hensyn til den enkelte Ejendoms Pantegæld, eller man kan vælge en Fordeling, der i særlig Grad kommer de stærkest gældbetyngede til gode. Den højtærede Minister har valgt denne sidste Fordelingsregel, der ogsaa, naar Formaålet tages i Betragtning, maa siges at